

SÚČASNÝ VRCHOLOVÝ JAZDECKÝ ŠPORT

Jazdectvo sa radí medzi športové odvetvia nemasového typu. Primeraná a kvalitná základňa je však prvoradým predpokladom požadovaného rozvoja výkonnostného i vrcholového športu.

Podľa dosiahnuteľných údajov je v Československu 224 jazdeckých oddielov s celkovou členskou základňou 12 740 členov, 1890 cvičiteľov a trénerov a 1550 nositeľov rôznych stupňov výkonnostných tried. Z toho na území SSR 59 JO s členskou základňou 3350 členov, 415 cvičiteľov a trénerov a 490 nositeľov výkonnostných tried. Znamená to, že jazdeckých oddielov v SSR je 24 ‰, členov 26 ‰, cvičiteľov a trénerov 22 ‰ a 32 ‰ nositeľov výkonnostných tried. Je zrejme, že máloktorý šport disponuje takou nízkou členskou základňou a z toho musí vychádzať aj pohľad na jazdectvo ako vrcholový šport.

Z hlbšieho pohľadu na problematiku nášho vrcholového športu sa ukazuje, že:

- Kone na vrcholový šport musia byť špičkové, vulgárne povedané — musia byť špičkovým športovým náradím extra triedy. Vrcholoví športovci iných športov používajú športové potreby vyrobené na mieru športovca, často dovozové. Naši jazdci majú k dispozícii mnohostranne úžitkového koňa — českého a slovenského teplokrvníka, anglického polokrvníka, príp. plnokrvníka vyradeného z dostihov. Je zrejme, že s takýmto „náradím“ nemôžu po-

dávať špičkové výsledky. Vyššachtit' výborné športové kone je úlohou šľachtiteľa — chovateľa.

Ing. Juraj Hanulay patrí k oporám v našej reprezentácii

Foto: Peter POSPISIL

- Okrem bežného členenia jazdcov na začiatočníkov, pokročilých, pretekárov je nie celkom známe delenie jazdcov s jedným, resp. viacerými koňmi. To poukazuje na kvalitu a schopnosť jazdca pripraviť koňa systematicky a cieľavedome k dlhodobu najvyššiemu výkonu, alebo na náhodné výsledky s jedným koňom počas jednej-dvoch sezón. Tých prvých je veľmi málo, tí druhí zaplňajú vzniknuté medzery — zaskakujú v reprezentácii. Vychovať jazdca je úlohou pedagóga — trénera.

- Všetci tréneri majú podľa jednotnej telovýchovnej klasifikácie III., II.,

I. triedu. Tréner jazdectva má však ťažšiu úlohu ako v iných športoch. Musí trénovať jazdca i koňa súčasne, musí u oboch poznať základné fyziologické, mechanické a psychické zákonitosti, musí poznať didaktické zásady metódy tréningového procesu. Súčasná skúsenosť poukazuje na pravý opak. Kvalifikačné požiadavky sú nedostatočné. Tréner, ktorý vychováva ľudí, pripravuje dvojicu na športový výkon, zveľaduje celospoločenský majetok, dosahuje sústavne dobré výsledky podložené poctivou prácou. Na druhej strane je hazardér, ktorý ničí zverené hodnoty, kazí meno nášho športu. Mať dobrých trénerov je celospoločenská úloha.

- Nevyhnutnou súčasťou a predpokladom úspešnej reprezentácie je realizačný tím. V jazdeckom športe musí byť zložený z vysoko kvalifikovaných profesionálnych pracovníkov (tréner, metodik, lekár, veterinárny lekár, chovateľ), ktorí zabezpečia optimálny program prípravy (plánovanie, plnenie, kontrolu).

Komplexné riešenie jednotlivých bodov je základom ďalšieho rozvoja jazdectva a vrcholového športu.

Cieľom každého športu je úspešne reprezentovať našu vlasť na najvyšších svetových podujatiach. Je to aj cieľom jazdectva a veríme, že sa nám to v dohľadnej budúcnosti podarí.

Ing. ZDENĚK GOŠČÍK